

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi arvopaperimarkkinalain tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistamista koskevaa pykälää väliaikaisesti.

Esityksen tarkoituksena on panna kansallisesti täytäntöön EU:n esiteasetuksen muutosasetuksella avoimuusdirektiiviin lisätty jäsenvaltio-optio liikkeeseenlaskijoiden sähköiseen tilinpäätösraportointiin (ESEF) siirtymisen lykkäyksestä. Lykkäys mahdollistaa liikkeeseenlaskijoille siirtymisen sähköiseen raportointimuotoon vasta 1.1.2021 tai sen jälkeen alkavilta tilikausilta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö.....	4
3 Nykytila ja sen arviointi.....	5
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	6
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	6
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	6
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	7
5.1 Muiden jäsenvaltioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot.....	8
6 Lausuntopalaute.....	8
7 Voimaantulo	9
8 Toimeenpano ja seuranta	9
9 Suhde perustuslakiin ja säätämjärjestys	9
LAKIEHDOTUS	10
Laki arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5 §:n väliaikaisesta muuttamisesta.....	10
LIITE	11
RINNAKKAISTEKSTI.....	11
Laki arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5 §:n väliaikaisesta muuttamisesta.....	11

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/337 asetuksen (EU) 2017/1129 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse EU:n elpymisesitteestä ja rahoituksenvälittäjiä koskevista kohdennetuista mukautuksista ja direktiivin 2004/109/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse yhtenäisen sähköisen raportointimuodon käytöstä vuositilinpäätöksissä COVID-19-kriisistä elpymisen tukemiseksi, jäljempänä *muutosasetus*, jolla muutetun direktiivin 2004/109/EY, jäljempänä *avoimuusdirektiivi*, 4 artiklan 7 kohdan mukainen jäsenvaltio-optio. Jäsenvaltio-optiolla mahdollistetaan vuoden lykkäys arvopaperien liikkeeseenlaskijoille digitaaliseen tilinpäätösraportointiin (ESEF) siirtymisessä. Jäsenvaltio-optio mukainen lykkäys on osa rahoitusmarkkinoiden EU-lainsäädäntökokonaisuutta, joka on annettu COVID-19-pandemiaan vastaamiseksi.

1.2 Valmistelu

EU-säädöksen valmistelu

Komissio antoi 24.7.2020 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2017/1129 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse EU:n elpymisesitteestä ja rahoituksenvälittäjiä koskevista kohdennetuista mukautuksista, joilla helpotetaan toipumista COVID-19-pandemiasta (COM(2020) 281 final). Muutosasetus on osa niin sanottua pääomamarkkinoiden elpymispakettia, jolla pyritään lieventämään COVID-19-pandemian vaikutuksia talouteen. Muutosasetus toimitettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston käsiteltäväksi tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen ja hyväksyttäväksi yhteispäätösmenettelyssä.

Muutosehdotuksista annettiin eduskunnalle valtioneuvoston U-kirjelmä 3.9.2020 (Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2017/1129 muuttamisesta, direktiiviksi direktiivin 2014/65/EU muuttamisesta ja asetukseksi asetuksen (EU) 2016/1011 muuttamisesta (esiteasetuksen, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin ja vertailuarvoasetuksen muutokset COVID-19-pandemiaan vastaamiseksi), U 45/2020 vp¹). Ehdotuksen käsittely neuvoston rahoituspalvelutyöryhmässä alkoi syksyllä 2020.

Avoimuusdirektiivin muutos ei sisällynyt komission alkuperäiseen ehdotukseen muutosasetukseksi. Mainittua muutosasetukseen lisättyä avoimuusdirektiivin muutosta, joka koskee pörs-siyhtiöiden digitaaliseen tilinpäätösraportointiin (*European Single Electronic Format*, ESEF) siirtymisen lykkäämistä mahdollistavaa jäsenvaltio-optiota, ehdotettiin lisättäväksi neuvoston yleisnäkemykseen neuvoston rahoituspalvelutyöryhmän käsittelyn loppuvaiheessa. Avoimuusdirektiivin muutosehdotus lisättiin 21.10.2020 hyväksytyyn neuvoston yleisnäkemykseen muutosasetuksesta, jolla ensisijaisesti muutetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/1129 arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamisen yhteydessä julkaistavasta esitteestä ja direktiivin 2003/71/EY kumoamisesta, jäljempänä *esiteasetus*. Muutosasetus hyväksyttiin EU:n lainsäädäntöelimien välisissä

¹ U 45/2020 vp, saatavilla: https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Kirjelma/Sivut/U_45+2020.aspx

kolmikantaneuvotteluissa 10.12.2020 ja julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 26.2.2021.

Hallituksen esityksen valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Valtiovarainministeriö pyysi 8.2.2021 päivällä lausuntopyynnöllä² tarkemmin yksilöidyiltä vastaanottajilta lausuntoa luonnoksesta. Lausuntoaika päättyi 22.2.2021. Lausuntopyyntöön vastasi seitsemän tahoja. Valtiovarainministeriö julkaisi lausuntokierroksella saadusta lausuntopalautteesta lausuntoyhteenvedon³ valtiovarainministeriön nettisivuilla 26.2.2021.

2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö

Muutosasetuksella esiteasetukseen toteutettavat muutokset ovat osa Euroopan unionin lainsäädäntöpakettia COVID-19-pandemian haitallisten vaikutusten lieventämiseksi Euroopan unionin pääomamarkkinoilla. Komissio toteaa, että COVID-19-pandemian ja siihen liittyneiden rajoitustoimien luomia taloudellisia olosuhteita voidaan pitää poikkeuksellisina. Myös Suomessa valtiovarainministeriön tuottamat makrotalouden skenaariot osoittavat, että talouden rajoitustoimien keston pidentyminen vaikuttaa voimakkaasti kansantalouden kasvuun ja tätä kautta yritysten taloudelliseen tilaan. COVID-19-pandemian ja talouden taantumun ensivaiheessa Euroopassa on katsottu laajalti tarpeelliseksi antaa yrityksille ja yksityishenkilöille poikkeuksellista tukea valtion takaamien lainojen ja suorien tukien muodossa.

Komissio toteaa, että COVID-19-pandemian ja talouden taantumun kestäessä pitkään yritykset tulevat tarvitsemaan merkittävässä määrin myös oman pääoman ehtoista rahoitusta. Esiteasetuksen muutoksilla pyritään auttamaan EU:n yrityksiä saamaan erityisesti oman pääoman ehtoista markkinarahoitusta helpommin ja edullisemmin, jotta ne voivat palautua helpommin taantumun vaikutuksista.

Esiteasetus annettiin 14.6.2017 ja se tuli voimaan 20.7.2017 sekä sovellettavaksi 21.7.2019. Esiteasetuksen edellyttämien lainsäädäntömuutosten toimeenpanemiseksi eduskuntaa informoitiin valtioneuvoston U-kirjelmällä (U 24/2015 vp). Esiteasetusta koskevaan hallituksen esitykseen HE 111/2018 vp sisältyneet lait tulivat voimaan 22.7.2019. Esiteasetuksessa vahvistetaan sellaisen esitteen laatimista, hyväksymistä ja levittämistä koskevat vaatimukset, joka on julkaisettava, kun arvopapereita tarjotaan yleisölle tai otetaan julkisen kaupankäynnin kohteeksi. Esitettä koskevan sääntelyn tarkoituksena on taata se, että sijoittajat saavat riittävän informaation liikkeeseen lasketuista arvopapereista voidakseen tehdä perustellun ja informoidun sijoituspäätöksen.

Muutosasetuksen esiteasetusta koskevien muutosten tavoitteena on muun muassa vähentää kustannuksia ja hallinnollisia rasitteita, kun jo julkisen kaupankäynnin kohteena olevat yritykset pyrkivät laskemaan liikkeeseen oman pääoman ehtoisia arvopapereita käyttäen niin kutsuttua elpymisesitettä. Lisäksi esiteasetuksen muutokset sisältävät esitteen täydentämistä koskevia muutoksia ja luottolaitoksen jatkuvasti tai toistuvasti liikkeeseen laskemien ei-osakesidonnaisien arvopapereiden esitteen laatimisvelvollisuuden raja-arvon nostamisen. Esiteasetusta koskevat

² Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön nettisivuilla osoitteessa: <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM007:00/2021>

³ Lausuntoyhteenvedo valtiovarainministeriön nettisivuilla osoitteessa: <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM007:00/2021>

muutosehdotukset ovat pääasiassa väliaikaisia ja ne ovat jäsenvaltioissa suoraan sovellettavaa oikeutta, eivätkä edellytä muutoksia Suomen lainsäädäntöön.

Säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY, arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY ja direktiivin 2001/34/EY tiettyjen säännösten täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun komission direktiivin 2007/14/EY muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/50/EU, jäljempänä *avoimuusdirektiivin vuoden 2013 muutosdirektiivi*, tuli voimaan 26.11.2013. Avoimuusdirektiivissä säädetään pääasiassa liikkeeseenlaskijoiden säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta. Arvopaperimarkkinaoikeudellisilla tiedonantovelvollisuuksien tarkoitus on riittävän luotettavan ja oikea-aikaisen informaation tuottaminen sijoitus päätöksen tueksi.

Avoimuusdirektiivin 4 artiklan 1 kohdassa säädetään tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkaisemisesta. Avoimuusdirektiivin vuoden 2013 muutosdirektiivillä lisätyn 4 artiklan 7 kohdan mukaan liikkeeseenlaskijalla on velvollisuus laatia tilinpäätös ja toimintakertomus 1.1.2020 alkaen käyttämällä EU:n yhtenäistä sähköistä raportointimuotoa (jäljempänä *ESEF-raportointimuoto*). Avoimuusdirektiivin uuden jäsenvaltio-option nojalla jäsenvaltioilla on mahdollisuus lykätä vuodella velvollisuutta julkistaa tilinpäätös ja toimintakertomus ESEF-raportointimuodossa. Lykkäysmahdollisuuden tarkoituksena on lieventää COVID-19-pandemian negatiivisia vaikutuksia helpottamalla liikkeeseenlaskijoiden hallinnollista taakkaa ja vähentämällä kustannuksia.

3 Nykytila ja sen arviointi

Avoimuusdirektiivin 4 artiklassa säädetään tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja julkaisemisesta. Avoimuusdirektiivin vuoden 2013 muutosdirektiivillä lisätyn 4 artiklan 7 kohdan mukaan liikkeeseenlaskijalla on velvollisuus laatia tilinpäätös ja toimintakertomus 1.1.2020 alkaen käyttämällä ESEF-raportointimuotoa.

Suomi on saattanut avoimuusdirektiivin 4 artiklan 7 kohdan noudattamisen edellyttämän säännöksen voimaan lailla arvopaperimarkkinalain muuttamisesta (1278/2015), jolla muun muassa lisättiin arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5 pykälän viimeiseksi virkkeeksi velvollisuus julkistaa tilinpäätös ja toimintakertomus komission teknisen sääntelystandardin mukaisessa muodossa. Komission valtuus sisältyy muutettuun avoimuusdirektiivin 4 artiklan 7 kohtaan. Tilinpäätökset ja toimintakertomukset on kyseisen artiklakohdan mukaan laadittava 1.1.2020 alkaen ESEF-raportointimuodolla.

Komission antamalla teknisellä sääntelystandardilla tarkoitetaan komission delegoitua asetusta (EU) 2019/815 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY täydentämisestä yhtenäisen sähköisen raportointimuodon määrittämistä koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla, jäljempänä *tekninen sääntelystandardi*. Teknisen sääntelystandardin 8 artiklan mukaan teknistä sääntelystandardia sovelletaan vuositilinpäätöksiin, jotka sisältävät 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilta tilikausilta laadittavan tilinpäätöksen. Teknistä sääntelystandardia sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tämä tarkoittaa sitä, että eurooppalaisten liikkeeseenlaskijoiden, eli säännellyillä markkinoilla toimivien osake- ja joukkovelkakirjaliikkeeseenlaskijoiden, on raportoitava tilinpäätökset ja toimintakertomukset yhtenäisessä sähköisessä (ESEF) muodossa vuoden 2020 tilinpäätöksistä al-

kaen. Tilinpäätökset ja toimintakertomukset laaditaan XHTML-muodossa, ja XHTML-dokumenttiin sisältyvät IFRS-konsernitilinpäätöstiedot tulee merkitä XBRL-merkeillä. XBRL-merkinnät tehdään käyttäen iXBRL-teknologiaa (InlineXBRL).

Muutosasetuksella on muutettu avoimuusdirektiivin 4 artiklan 7 kohdan 1 alakohtaa, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat päättää alkaa soveltamaan velvollisuutta laatia tilinpäätös ja toimintakertomus komission teknisen sääntelystandardin mukaisessa muodossa vuositilinpäätöksiin, jotka sisältävät 1.1.2021 tai sen jälkeen alkavilta tilikausilta laadittavan tilinpäätöksen. Tämä tarkoittaisi vuoden lykkäystä ESEF-raportointimuotoiselle tilinpäätösten ja toimintakertomusten laatimiselle.

Muutosasetuksen esiteasetusta koskevat muutokset ovat suoraan velvoittavaa oikeutta, eivätkä muutosasetuksella muutetun avoimuusdirektiivin 4 artiklan 7 kohdan 1 alakohdan jäsenvaltiooption lisäksi edellytä muutoksia Suomen lainsäädäntöön.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Arvopaperimarkkinalain (746/2012) 7 luvun 5 pykälää ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti siten, että velvollisuus julkistaa tilinpäätös ja toimintakertomus komission teknisen sääntelystandardin mukaisesti poistettaisiin väliaikaisesti. Muutos koskisi vain ESEF-raportointimuotoa koskevaa velvollisuutta. Väliaikainen muutos tarkoittaisi käytännössä sitä, että liikkeeseenlaskijan olisi arvopaperimarkkinalain mukaan julkistettava tilinpäätös ja toimintakertomus vasta 1.1.2021 tai sen jälkeen alkavilta tilikausilta komission teknisen sääntelystandardin mukaisesti. Väliaikaisella muutoksella otettaisiin käyttöön muutosasetuksella avoimuusdirektiivin 4 artiklan 7 kohtaan lisätty jäsenvaltio-optio, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat päättää, että velvollisuutta julkaista tilinpäätös ja toimintakertomus komission teknisen sääntelystandardin mukaisessa muodossa alettaisiin soveltaa vasta 1.1.2021 tai sen jälkeen alkavilta tilikausilta laadittavaan tilinpäätökseen.

Voimassa olevan arvopaperimarkkinalain mukaan suomalaisen tai ulkomaisen yhteisön, joka on laskenut liikkeeseen arvopaperin, eli liikkeeseenlaskijan, on siirryttävä ESEF-muotoiseen raportointiin 1.1.2020 alkavilta tilikausilta julkistettavien tilinpäätösten osalta, jolloin ensimmäiset ESEF-tilinpäätökset julkistettaisiin useimmissa suomalaisissa liikkeeseenlaskijoissa alkuvuodesta 2021. Ehdotetun lykkäyksen mukaan liikkeeseenlaskijat voisivat halutessaan siirtyä ESEF-raportointiin vasta 1.1.2021 alkavilta tilikausilta julkistettavien tilinpäätösten osalta, mutta liikkeeseenlaskijoiden ei kuitenkaan olisi pakko hyödyntää lykkäystä, vaan liikkeeseenlaskijat voisivat halutessaan julkistaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen komission teknisen sääntelystandardin mukaisesti jo 1.1.2020 alkaneelta tilikaudelta.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Avoimuusdirektiivin jäsenvaltio-option täytäntöönpanolla ei nähdä olevan merkittäviä välittömiä taloudellisia vaikutuksia suomalaisille liikkeeseenlaskijoille. Vaikka jäsenvaltio-option mukainen vuoden lykkäys velvollisuuteen julkistaa tilinpäätös ja toimintakertomus komission teknisen sääntelystandardin mukaisessa sähköisessä raportointimuodossa on omiaan laskemaan liikkeeseenlaskijoiden välittömiä hallinnollisia kustannuksia, komission teknisen sääntelystandardin mukaiseen sähköiseen raportointimuotoon siirtyminen on edellyttänyt liikkeeseenlaskijoilta pitkäjänteistä hallinnollista työtä. Tietävästi valtaosa suomalaisista liikkeeseenlaskijoista on verrattain pitkällä valmisteluissaan sähköiseen raportointimuotoon siirtymisessä. Lisäksi enintään yhden tilikauden pituista lykkäystä on pidettävä lyhyenä lykkäyksenä, jonka jälkeen

liikkeeseenlaskijoiden on joka tapauksessa siirryttävä sähköisen raportointimuodon käyttämiseen.

Jäsenvaltio-option käyttöön oton positiivisia vaikutuksia vähentää myös aikataululliset haasteet. Muutosasetus on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä 26.2.2021, kun avoimuusdirektiivin 4 artiklan 7 kohdan mukaista velvollisuutta laatia tilinpäätös komission teknisen sääntelystandardin mukaisessa sähköisessä raportointimuodossa on tullut voimassa olevan lain mukaan noudattaa 1.1.2020 tai myöhemmin alkaneilta tilikausilta laadittavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistamiseen. Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5 pykälän mukainen liikkeeseenlaskijoiden velvollisuus julkistaa tilinpäätös ja toimintakertomus komission teknisen sääntelystandardin mukaisesti perustuu avoimuusdirektiiviin, joten muutosta kansalliseen lainsäädäntöön ei ole voitu ehdottaa tehtäväksi ennen kuin muutosasetus on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Liikkeeseenlaskijoiden oikeudellista epävarmuutta jäsenvaltio-option käyttöönoton aikataulun osalta on helpottanut Finanssivalvonnan 21.12.2020 julkaisema tiedote, jonka mukaan Finanssivalvonta ei ryhdy valvontatoimenpiteisiin ESEF-tilinpäätöksen julkaisuvaatimuksen noudattamatta jättämisestä vuoden 2020 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen osalta.⁴

COVID-19-pandemiasta johtuvista poikkeavista olosuhteista johtuen ei kuitenkaan voida poisulkea tarvetta jäsenvaltio-option mukaiselle lykkäykselle. Poikkeavat olosuhteet ovat mahdollisesti voineet vaikeuttaa merkittävästi joidenkin liikkeeseenlaskijoiden mahdollisuuksia siirtyä komission teknisen sääntelystandardin mukaiseen ESEF-raportointimuotoon alkuperäisessä aikataulussa. Lisäksi lykkäyksen taloudelliset vaikutukset voivat lyhyellä aikavälillä tarkasteltuna olla merkityksellisiä joillekin liikkeeseenlaskijoille, vaikka lykkäyksen liikkeeseenlaskijakohtaiset taloudelliset vaikutukset keskipitkällä aikavälillä ovat todennäköisesti pieniä. Näin ollen jäsenvaltio-option käyttöönottoa on pidettävä COVID-19-pandemiasta johtuvista syistä perusteltuina.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Vaihtoehtoisena toteuttamisvaihtoehtona on olla saattamatta kansallisessa lainsäädännössä jäsenvaltio-optio voimaan. Tällä toteuttamisvaihtoehdolla ei välttämättä olisi merkittäviä vaikutuksia, koska aikataulullisista syistä useimmat liikkeeseenlaskijat ovat valmisteluissaan jo varsin pitkällä ja osa on jo julkistanut tilinpäätöksensä komission teknisen sääntelystandardin mukaisessa raportointimuodossa. Lisäksi lykkäyksestä hyötyvien liikkeeseenlaskijoiden tilannetta helpottaa Finanssivalvonnan julkaisema kannanotto, jonka mukana Finanssivalvonta ei ryhdy valvontatoimenpiteisiin ESEF-tilinpäätöksen julkaisuvaatimuksen noudattamatta jättämisestä vuoden 2020 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen osalta.

Huomioiden COVID-19-pandemiasta aiheutuneet poikkeukselliset olosuhteet, jäsenvaltio-option voimaan saattamatta jättämisestä voi seurata liikkeeseenlaskijoille ei toivottavia oikeusvarmuuteen ja -turvaan liittyviä vaikutuksia, sekä markkinahäiriöitä.

⁴ Finanssivalvonnan kannanotto osoitteessa: <https://www.finanssivalvonta.fi/tiedotteet-ja-julkaisut/verkouutiset/2020/finanssivalvonta-ei-ryhdy-valvontatoimenpiteisiin-esef-tilinpaatoksen-julkistamisvaatimuksen-noudattamatta-jattamisesta-vuonna-2021/>

5.1 Muiden jäsenvaltioiden suunnittelemat tai toteuttamat keinot

Useat jäsenmaat Euroopassa suunnittelevat jäsenvaltio-option kansallista käyttöön ottoa. Monessa jäsenvaltiossa tilanne on myös aikataulullisesti samankaltainen kuin Suomessa. Suomen kannalta olennaisimmista verrokkimaista ainakin Tanska ja Ruotsi suunnittelevat avoimuusdirektiivin jäsenvaltio-option käyttöönottoa. Ruotsissa Regeringskanslietin verkkosivuilla julkaistiin 21.12.2020 lakiehdotus⁵ jäsenvaltio-option käyttöön otosta. Komission verkkosivuilla⁶ 23.2.2021 mennessä jäsenvaltio-option olivat virallisesti ilmoittaneet ottavansa käyttöön 17 jäsenmaata, jotka ovat Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Kreikka, Kroatia, Kypros, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Ranska, Romania, Slovakia, Tanska ja Unkari. Muutoksia on mahdollisesti vireillä lisäksi ainakin Saksassa ja Italiassa.

6 Lausuntopalaute

Valtiovarainministeriö pyysi 8.2.2021 päivätyllä lausuntopyyntöillä tarkemmin yksilöidyltä 11 vastaanottajalta⁷ lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5 §:n väliaikaisesta muuttamisesta. Esitysluonnos julkaistiin samana päivänä valtiovarainministeriön nettisivuilla. Lausuntoaika päättyi 22.2.2021. Lausuntopyyntöön vastasi seitsemän tahoja. Annetut lausunnot on julkaistu valtiovarainministeriön nettisivuilla⁸.

Valtiovarainministeriö julkaisi lausuntokierroksella saadusta lausuntopalautteesta päivitetyn lausuntoyhteenvedon⁹ valtiovarainministeriön nettisivuilla 26.2.2021. Finanssivalvonnalla ei ollut lausuttavaa asiassa. Muut lausunnon antajat eli Finanssiala ry, Keskuskauppakamari, työ- ja elinkeinoministeriö, Patentti- ja rekisterihallitus, Suomen Tilintarkastajat ry ja Elinkeinoelämän keskusliitto kannattivat esityksessä ehdotettua ja pitivät hyvänä arvopaperimarkkinalakiin ehdotettua muutosta.

Lisäksi Keskuskauppakamari toi ehdotuksesta erillisenä asiakokonaisuutena lausunnossaan esille, että se kannattaa arvopaperimarkkinalaissa yleisesti valittua tapaa säätää tilinpäätöksen julkistamistapaan liittyvästä vaatimuksesta, jolloin liikkeeseenlaskijoille jää harkinnanvaraa siinä, missä muodossa tilinpäätös laaditaan ja mikä tilinpäätös toimitetaan kaupparekisteriin. Lisäksi Keskuskauppakamari totesi, että tarvetta jäsenvaltio-option mahdollistamana lykkäysaikana olisi syytä tarkastella tarkemmin myös ESEF-tilinpäätöksiä ja erityisesti niiden tarkastamista koskevia vaatimuksia. Keskuskauppakamari katsoi, että pidemmällä aikavälillä ESEF-tilinpäätöksen varmentamisessa tullaan etenemään kohti tilintarkastuksen tasoista varmentamista. ESEF-tilinpäätöksen varmentamista koskevaa sääntelyä on siten tarpeen tarkentaa. Asian järjestämiseen pörssiyhtiöissä ja tilintarkastusyhteisöissä on Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan kuitenkin syytä varata riittävä siirtymäaika.

⁵ Lakiehdotus ruotsiksi osoitteessa: <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/lagratsremiss/2021/01/uppskjuten-tillampning-av-kravet-att-uppratta-redovisning-i-esef-format/>

⁶ Komission ESEF-verkkosivut englanniksi osoitteessa: https://ec.europa.eu/info/publications/201211-esef-postponement_en

⁷ Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön nettisivuilla osoitteessa: <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM007:00/2021>

⁸ Lausunnot valtiovarainministeriön nettisivuilla osoitteessa: <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM007:00/2021>

⁹ Lausuntoyhteenvedo valtiovarainministeriön nettisivuilla osoitteessa: <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM007:00/2021>

Lausuntopalautteen pohjalta ei tehty muutoksia esitykseen.

7 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5 §:n väliaikaisesta muuttamisesta tulee voimaan mahdollisimman pian. Muutosasetuksen tuomat esiteasetuksen ja avoimuusdirektiivin muutokset tulisivat sovellettaviksi 18.3.2021.

8 Toimeenpano ja seuranta

Muutosasetuksella muutetaan esiteasetuksen uudelleentarkastelulausekkeen sisältävää 48 artiklaa. Muutosten myötä komissio antaa kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle esiteasetuksen soveltamisesta asetuksessa tarkemmin määritellyistä asiakokonaisuuksista.

9 Suhde perustuslakiin ja sääätämisyjärjestys

Koska ehdotetulla lykkäyksellä liikkeeseenlaskijalla olisi mahdollisuus itse valita, laatiiko se vuoden 2020 tilikautta koskevan tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa sähköisessä ESEF-raportointimuodossa vai siirtykö se uuteen raportointimuotoon vasta vuonna 2021 alkavalta tilikaudelta, lykkäyksellä ei arvioida olevan vaikutuksia perustuslaissa turvattuihin perusoikeuksiin. Lykkäys ei vaikuttaisi liikkeeseenlaskijan lakisääteiseen säännölliseen tiedonantovelvollisuuteen liittyviin edellytyksiin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sisältövaatimuksista tai julkistamisesta. Ehdotetulla lykkäyksellä ei tällöin olisi vaikutuksia esimerkiksi liikkeeseen lasketun arvopaperin haltijan perustuslain 15 §:ssä turvattuun omaisuudensuojaan.

Edellä esitetyin perustein ehdotettua lakia voidaan pitää perustuslain mukaisena ja se voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Ponsi

Koska asetuksessa esiteasetuksen muuttamisesta siltä osin kuin on kyse EU:n elpymisesteestä ja rahoituksenvälittäjiä koskevista kohdennetuista mukautuksista ja avoimuusdirektiivin muuttamisesta siltä osin kuin on kyse yhtenäisen sähköisen raportointimuodon käytöstä vuositilinpäätöksissä COVID-19-kriisistä elpymisen tukemiseksi on säännöksiä, joita ehdotetaan täydennettäväksi lailla, annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti arvopaperimarkkinalain (746/2012) 7 luvun 5 §, sellaisena kuin se on laissa 1278/2015, seuraavasti:

7 luku

Säännöllinen tiedonantovelvollisuus

5 §

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistaminen

Liikkeeseenlaskijan on julkistettava tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa ilman aiheutonta viivytystä viimeistään kolme viikkoa ennen sitä yhtiökokousta, jossa tilinpäätös on esitettävä vahvistettavaksi, kuitenkin viimeistään neljän kuukauden kuluessa tilikauden päätymisestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Lain 7 luvun 5 § on voimassa vuoden 2021 loppuun.

Helsingissä 4.3.2021

Pääministeri

Sanna Marin

Valtiovarainministeri Matti Vanhanen

Laki

arvopaperimarkkinalain 7 luvun 5 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti arvopaperimarkkinalain (746/2012) 7 luvun 5 §, sellaisena kuin se on laissa 1278/2015, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistaminen

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistaminen

Liikkeeseenlaskijan on julkistettava tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa ilman aiheetonta viivytystä viimeistään kolme viikkoa ennen sitä yhtiökokousta, jossa tilinpäätös on esitettävä vahvistettavaksi, kuitenkin viimeistään neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. *Tilinpäätös ja toimintakertomus on julkistettava komission teknisen sääntelystandardin mukaisesti.*

Liikkeeseenlaskijan on julkistettava tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa ilman aiheetonta viivytystä viimeistään kolme viikkoa ennen sitä yhtiökokousta, jossa tilinpäätös on esitettävä vahvistettavaksi, kuitenkin viimeistään neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

Lain 7 luvun 5 § on voimassa vuoden 2021 loppuun.
